

Avalent>Kohtuasja algatamine>Õigusabi

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

inglise keel

Järgmised keeleversioonid: [en](#) on juba tõlgitud.

Swipe to change

Õigusabi

Hispaania

1 Millised kulud on seotud kohtumenetlusega ja kes peab need tavaliselt kandma?

Hispaanias on õigusemõistmine avalik teenus, mida osutatakse tasuta. Teenuse kasutamise eest tasu ei võeta. Kohtuvaidlused toovad aga tavaliselt kaasa teatavad kulud, mis on peamiselt järgmised:

advokaaditasud ja *procuradori* tasud, ametlikes väljaannetes teadete avaldamise kulud, kautsjon, mis on vajalik teatavate edasikaebuste esitamiseks, eksperditasud.

Üldiselt peab asjaomane pool need kulud tasuma ette. Menetluse lõpus peab kohus otsustama, kes need kulud lõppkokkuvõttes kannab, kasutades selleks nn kohtukulude väljamõistmist (*condena en costas*), mille aluseks on põhimõte „kaotaja maksab“.

2 Mis täpselt on tasuta õigusabi?

Hispaania põhiseaduse artikli 119 kohaselt on tasuta õigusabi menetlus, mille puhul isikud, kes suudavad tõendada, et neil puuduvad piisavad rahalised vahendid, vabastatakse advokaaditasude ja *procuradori* tasude, ekspertide teenuste tasude, kautsjoni, kohtulõivude jms maksmisest.

Konkreetselt hõlmab see näiteks järgmist:

kohtueelne õigusnõustamine, advokaaditasud ja *procuradori* tasud, ametlikes väljaannetes teadete avaldamise kulud, kautsjon, mis on vajalik teatavate edasikaebuste esitamiseks, eksperditasud.

Ainult piiriüleste vaidluste puhul (pärast tasuta õigusabi seaduse reformimist 18. juuli 2005. aasta seadusega 16/2005, millega see viidi kooskõlla direktiiviga 2002/8/EÜ) on eespool nimetatud õiguste hulka lisatud järgmised:

suulise tõlke teenused; dokumentide kirjalik tõlge; sõidukulud juhul, kui isik peab isiklikult kohtusse ilmuma; kaitsmine advokaadi (*abogado*) poolt ja esindamine esindaja (*procurador*) poolt, isegi kui see ei ole vajalik, ent kohus nõuab seda poolte võrdsuse tagamiseks.

3 Kas mul on õigus tasuta õigusabile?

Kõik ELi kodanikud, kes suudavad tõendada, et neil ei ole piisavalt rahalisi vahendeid (piiriüleste vaidluste puhul käib see ainult füüsiliste isikute kohta).

Kolmandate riikide kodanikud, kes elavad seaduslikult Hispaanias või kelle õigust on tunnustatud rahvusvahelistes konventsioonides (nt rahvusvahelist lapserõvi käsitlevad konventsioonid), saavad samuti kasutada seda õigust ELi kodanikega samadel tingimustel.

Tööhõiveküsimustes kõik töötajad, olenemata nende kodakondsusest ja rahalistest vahenditest.

Avaliku huvi ühendused ja sihtasutused.

Kriminaal- ja haldusmenetluses ning esialgses haldusmenetluses välisriigi kodanikud, kes suudavad tõendada, et neil ei ole piisavalt vahendeid kohtumenetluseks, isegi juhul, kui nad ei ela seaduslikult Hispaanias.

Õigus saada tasuta õigusabi on olenemata kohtumenetluseks vajalike vahendite olemasolust soopõhiste kuritegude, terrorismi ja inimkaubanduse ohvritel, samuti alaealistel ja vaimupuudega isikutel, kui nad on langenud väärkohtlemise või halva kohtlemise ohvriks, kusjuures ohvri surma korral laieneb see õigus ka nende üleelanud pereliikmetele, tingimusel et nad ei olnud kuriteo toimepanijad.

Tasuta õigusabi antakse olenemata kohtumenetluseks vajalike vahendite olemasolust ka isikutele, kes suudavad tõendada õnnetuse tagajärjel tekkinud püsivaid tagajärgi, mille tõttu nad ei saa täielikult oma tavapärasest tööd või kutsetegevust jätkata, ja kes vajavad teiste isikute abi, kui vaidluse esemeks on kahju hüvitamise nõue.

Töökohtutes töötajate ja sotsiaalkindlustussüsteemist toetuse saajate kaitseks kohtumenetlustes, ilma et oleks vaja tõendada rahaliste vahendite ebapiisavust.

Piiriüleste vaidluste puhul võib tasuta õigusabi saada, kui asjaomane isik suudab tõendada, et tal ei ole võimalik menetluskulusid katta, kuna elukallidus on selles liikmesriigis, kus asjaomane isik elab, ja Hispaanias erinev.

4 Kas tasuta õigusabi antakse kõikide menetlusliikide korral?

Tasuta õigusabi võib anda igat liiki menetluste puhul, olenemata sellest, kas tegemist on hagiga või hagita menetlusega, mis hõlmavad üle 2000 euro suuruseid summasid, välja arvatud juhul, kui vaidlusalune küsimus nõuab advokaadi abi, ning see hõlmab kõiki menetlusi, võimalikke edasikaebusi ja kohtuotsuste täitmist.

Alla 2000 euro suuruse nõude menetlustes, kus advokaadi ega *procuradori* kaasamine ei ole kohustuslik, võib tasuta õigusabi taotleda ka siis, kui teine pool sellist professionaali kasutab või kui kohtunik või kohus nõuab seda sõnaselgelt, et tagada pooltevaheline võrdsus.

5 Kas eriolukordade jaoks on olemas erikord?

Võimalik on ajutine ametisse nimetamine kas advokatuuri (*Colegio de Abogados*) poolt maksimaalselt 15 tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist või kohtu korraldusel.

6 Kust saada tasuta õigusabi taotluse vorm?

Advokatuuri õigusnõustamisteenistusest (*Servicio de orientación jurídica*), kohtute kantseleidelt (*Decanatos de los Juzgados*) ja provintsi õigusabikomisjonilt (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Advokatuuri üldnõukogu (*Consejo General de la Abogacía Española*) pakub kodanikele tasuta õigusabi veebiportaali (*Justicia Gratuita*), kus on muu hulgas võimalik täita tasuta õigusabi taotluse vorm või kontrollida, kas tasuta õigusabi saamiseks vajalikud rahalised tingimused on täidetud, kuigi dokumendid ja taotlus tuleb alati esitada allpool kirjeldatud viisil.

Kellele esitada taotlus?

Tasuta õigusabi taotlus koos asjakohaste dokumentidega tuleb esitada põhikohtuasja menetleva kohtu asukohajärgsele advokatuuri õigusabiteenistusele või juhul, kui menetlust ei ole algatatud, taotleja elukohajärgsele kohtule.

7 Millised dokumendid tuleb esitada koos tasuta õigusabi taotluse vormiga?

Dokumendid, mis on seotud järgmisega:

asjaomase isiku ja tema pereliikmete majanduslik olukord,

isiklikud ja perekondlikud asjaolud,

taotletav õiguskaitse.

Täpsemalt järgmised dokumendid:

tõend äriühingu tulumaksu tasumise kohta (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (juriidiliste isikute puhul);

avalikes huvides tegutsemise deklaratsiooni koopia või sihtasutuste registri (*Registro de Fundaciones*) kande koopia (juriidiliste isikute puhul);

omandiõiguse tõend (*Certificado de signos externos*), mille on välja andnud taotleja elukohajärgne omavalitsus;

elukohatõend (*Certificado de empadronamiento*);

riikliku tööturuasutuse (Instituto Nacional de Empleo, INEM) tõend töötuse perioodi ja saadud hüvitiste kohta;

tõend riikliku pensioni saamise kohta (*Certificado de cobro de pensiones publicas*);

riikliku tööhõiveameti (*Servicio Público de Empleo Estatal, SPEE*) tõend töötushüvitise saamise kohta ja ajavahemiku kohta, mille eest seda makstakse;

muu (mis tahes dokument, mida kasutatakse väidetavate asjaolude tõendamiseks).

Taotlusprotsessi kiirendamiseks võib mitu sellist tõendit taotleda menetlusosaliste nimel advokaat, kui teda on selleks sõnaselgelt volitatud.

8 Kuhu esitada tasuta õigusabi taotlus?

Tasuta õigusabi taotlus tuleb esitada põhikohtuasja menetleva kohtu asukohajärgsele advokatuuri õigusabiteenistusele või juhul, kui menetlust ei ole algatatud, taotleja elukohajärgsele kohtule. Viimasel juhul peab kohus taotluse viivitamata edastama territoriaalse pädevusega advokatuurile.

Advokaat on vastuvõttev asutus piiriüleste vaidlustega seoses esitatavate taotluste puhul. Selliste vaidluste puhul on edastavaks asutuseks see advokaat, kelle tööpiirkonnas asub taotluse esitaja alaline või peamine elukoht.

Euroopa Liidu kodanik, kelle elukohariik on õigusabi taotluste edastamise Euroopa kokkuleppe osaline, võib esitada taotluse oma riigi poolt kokkuleppe täitmiseks määratud keskasutusele.

Taotlus tuleb esitada enne menetluse algatamist või kui tasuta õigusabi taotleb kostja, siis enne hagile vastamist. Hageja ja kostja võivad siiski tasuta õigusabi taotleda ka hiljem, kui nad suudavad tõendada, et nende rahaline olukord on muutunud.

9 Kuidas ma saan teada, kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Advokaat võib teha järgmisi esialgseid otsuseid:

teatada asjaomasele isikule, et taotluses esineb puudusi, mis tuleb kõrvaldada 10 päeva jooksul, vastasel juhul lükatakse taotlus tagasi;

tunnistada taotluse vastuvõetamatuks ja põhjendamatuks ning teavitada sellest õigusabikomisjoni;

tunnistada taotluse vastavust õigusnormidele, mispuhul ta nimetab advokaadi hiljemalt 15 päeva pärast, teavitades sellest õigusnõustajate liitu (*Colegio de Procuradores*), et viimane saaks kolme päeva jooksul määrata *procuradori*. Advokaat edastab taotluse õigusabikomisjonile lõplikuks heakskiitmiseks.

Kui advokaat ei suuda 15 päeva jooksul otsust teha, peab taotleja saatma oma taotluse uuesti otse õigusabikomisjonile, kes peab viivitamata määrama advokaadi või *procuradori* ja kontrollima samal ajal teavet ja dokumente.

Lõpliku otsuse tasuta õigusabi andmise või sellest keeldumise kohta peab õigusabikomisjon tegema vähemalt 30 päeva jooksul pärast toimiku kättesaamist.

Kui 30 päeva möödudes ei ole otsust ikka veel tehtud, kinnitatakse advokatuuri ja õigusnõustajate liidu tehtud esialgsed otsused.

Otsusest tuleb kolme päeva jooksul teatada taotlejale, advokatuurile, õigusnõustajate liidule ja asja menetlevale kohtule või, kui menetlust ei ole algatatud, kohtu eesistujale.

10 Kuidas peaksin toimima, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Kui olete hageja, peate enne menetluse algatamist esitada taotluse põhikohtuasja menetleva kohtu asukohajärgsele advokatuurile või oma elukohajärgsele kõrgema astme kohtule.

1. Kui olete kostja, peate taotluse esitama enne nõude vaidlustamist. Kostja taotlus menetlust ei peata; kohus võib siiski omal algatusel või asjaomase isiku taotlusel anda korralduse menetluse peatamiseks kuni tasuta õigusabi andmise või sellest keeldumise otsuse tegemiseni.

Piiriüleste vaidluste puhul, kui tasuta õigusabi taotletakse selleks, et pöörduda teise liikmesriigi kohtusse, võib taotluse esitada ka taotleja alalise või peamise elukoha advokatuurile (kui tegemist on Hispaanias elavate isikutega, keda puudutab teises riigis toimuv vaidlus).

11 Kes valib mulle advokaadi, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Üldjuhul määrab advokaat advokaadi järjekorra alusel. Asjaomane isik võib siiski nimetada ise oma advokaadi, tingimusel et advokaat loobub õigusest saada oma teenuste eest tasu.

12 Kas tasuta õigusabi hõlmab kõiki menetluskulusid?

See hõlmab järgmisi kulusid:

kohtueelne õigusnõustamine,

advokaaditasud ja *procuradori* tasud,

ametlikes väljaannetes teadete avaldamise kulud,

kautsjon, mis on vajalik teatavate edasikaebuste esitamiseks,

eksperditasud.

notariaalaktilde ning kinnistus- ja äriregistri tõendite väljastamise tasude 80% suurune vähendus.

Piiriüleste vaidluste puhul on hõlmatud ka suulise ja kirjaliku tõlke teenused ning sõidukulud, kui asja arutav kohus peab isiklikult kohtusse ilmumist vajalikuks.

13 Kes kannab muud kulud, kui mul on õigus saada ainult piiratud õigusabi?

Kui taotleja sissetulek on üle kahe, kuid mitte üle viie korra suurem kui riiklik miinimumpalk, võib õigusabikomisjon erandkorras anda tasuta õigusabi taotleja isiklike ja perekondlike asjaolude alusel.

Arvesse võetakse taotleja perekonnaseisu, laste või ülalpeetavate pereliikmete arvu, kohtulõivusid ja muid menetluse algatamisest tulenevaid kulusid või muid samalaadseid kulusid, mida on objektiivselt hinnatud ja igal juhul seda, kui taotleja on paljulapseliste erikategooriasse kuuluv perekonnas üleneja sugulane.

Eelmises lõigus nimetatud tingimustega samadel tingimustel võib tasuta õigusabi anda taotleja tervisliku seisundi alusel ja 2. detsembri 2003. aasta seaduse 51/2003 (puuetega inimeste võrdsete võimaluste, mittediskrimineerimise ja üldise ligipääsetavuse kohta) artikli 1 lõikes 2 osutatud puuetega isikutele ning isikutele, kelle ülalpidamisel nad on, kui need isikud tegutsevad menetluses nende nimel ja nende huvides, tingimuse et menetlus on seotud tervisliku seisundi või puudega, mis annab aluse selliseks erandlikuks tunnustamiseks.

Sellisel juhul peab asjaomane õigusabikomisjon sõnaselgelt kindlaks määrama, millised artiklis 6 osutatud hüvitised on taotlejale ette nähtud.

Asjaomane isik peab kuni kohtukulude kandmise otsuse tegemiseni kõik katmata kohtukulud ise kandma. Kui kohtukulud mõistetakse välja vastaspoolelt, siis hüvitab viimane toetuse saajale kõik tema kantud menetluskulud.

Teises ELi liikmesriigis elavate kodanike puhul kohaldatakse eespool nimetatud reeglilt kaalutletult, võttes arvesse elukohariigi elatustaset, et vältida taotlejale kahju tekitamist.

14 Kas tasuta õigusabi hõlmab ka apellatsioonkaebusi?

Kui asjaomases kohtuvaidluses on tunnustatud õigust tasuta õigusabile, laieneb see kõigile vaidlusega seotud menetlustele ja sündmustele, sealhulgas täitmisele, kui see toimub kahe aasta jooksul pärast esimeses kohtuastmes tehtud kohtuotsust, samuti kõigile sama vaidluse raames tehtud kohtuotsuste edasikaebustele, ilma et selleks oleks vaja esitada täiendavat taotlust.

15 Kas tasuta õigusabi võidakse enne (või isegi tagasiulatuvalt pärast) menetluse lõppu tagasi võtta?

Tasuta õigusabi andmise otsus võidakse tühistada, kui see tehti taotleja valeütluse, valeandmete esitamise või andmete esitamata jätmise põhjal.

Tasuta õigusabi andmise võib lõpetada, kui tasuta õigusabi saanud isiku majanduslik olukord paraneb kolme aasta jooksul.

Mõlemal juhul kehtib üldreegel: kohtukulud kannab kohtuvaidluse kaotanud pool.

16 Kas ma võin tasuta õigusabi andmisest keeldumise vaidlustada?

Tasuta õigusabi kohta tehtud otsuse saab edasi kaevata, kirjutades õigusabikomisjonile 10 päeva jooksul pärast otsuse teatavakstegemist. Edasikaebuse kohta teeb otsuse pädev kohus.

Viimati uuendatud: 15/03/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.